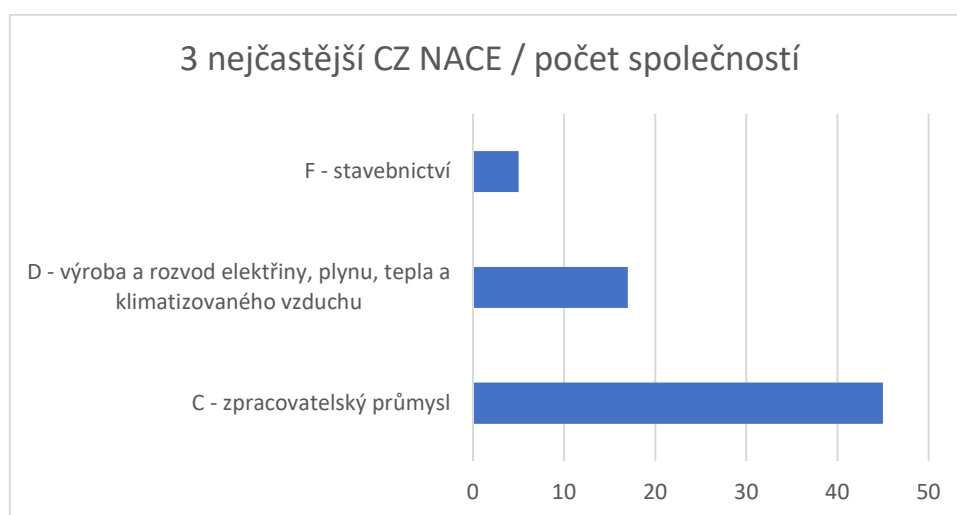

Program „Bezpečný podnik“ z pohledu SÚIP

Program „Bezpečný podnik“, který je v České republice uplatňován již od roku 1996, je z našeho pohledu jedinečný a ceněný nejen námi, ale i zapojenými společnostmi. Účast v tomto programu určitě není vhodná pro všechny, jelikož ne každý zaměstnavatel si dobrovolně pustí na svá pracoviště na prověrku zavedeného systému řízení BOZP tým inspektorů, který je specializován na všechna vyhrazená technická zařízení, dopravu, stavebnictví či nebezpečné látky a prevenci závažných havárií. Navíc jsou k účasti v programu důležitá i vyjádření orgánů státní správy v oblasti ochrany zdraví při práci, požární ochrany či ochrany životního prostředí, a tak mnohdy ve společnostech ještě probíhají i kontroly vedené kolegy z krajských hygienických stanic, hasičských záchranných sborů či inspekce životního prostředí, případně obvodních báňských úřadů.

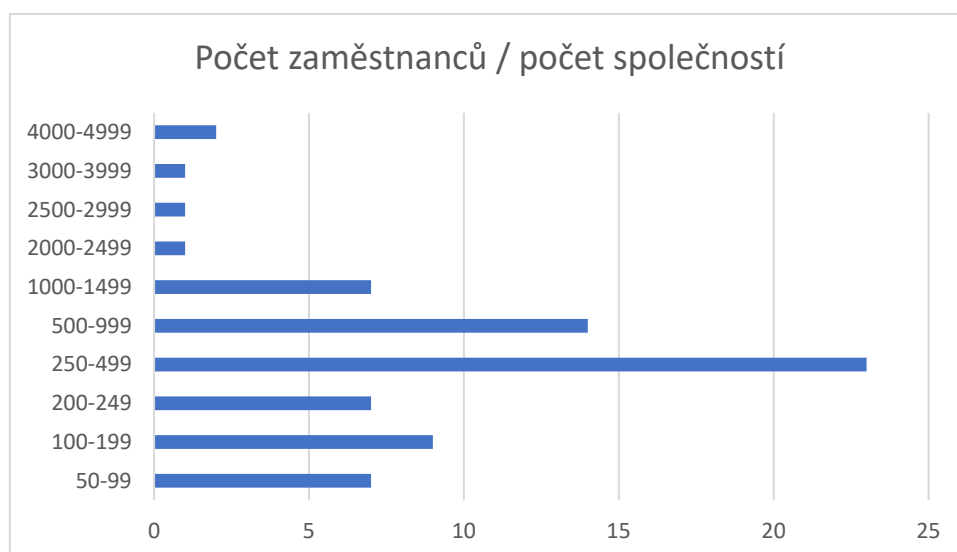
V současné době máme celkem 72 společností s dohromady 49 tisíci zaměstnanci, které jsou oprávněny používat označení „Bezpečný podnik“, jejichž seznam je dostupný na stránce www.suip.cz v sekci Bezpečnost práce, části Program „Bezpečný podnik“. A jaké společnosti vůbec v programu figurují? Nejčastěji jsou zastoupeny společnosti ze zpracovatelského průmyslu (45), dále společnosti zabývající se výrobou a rozvodem elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu (17) či společnosti podnikající ve stavebnictví (5).

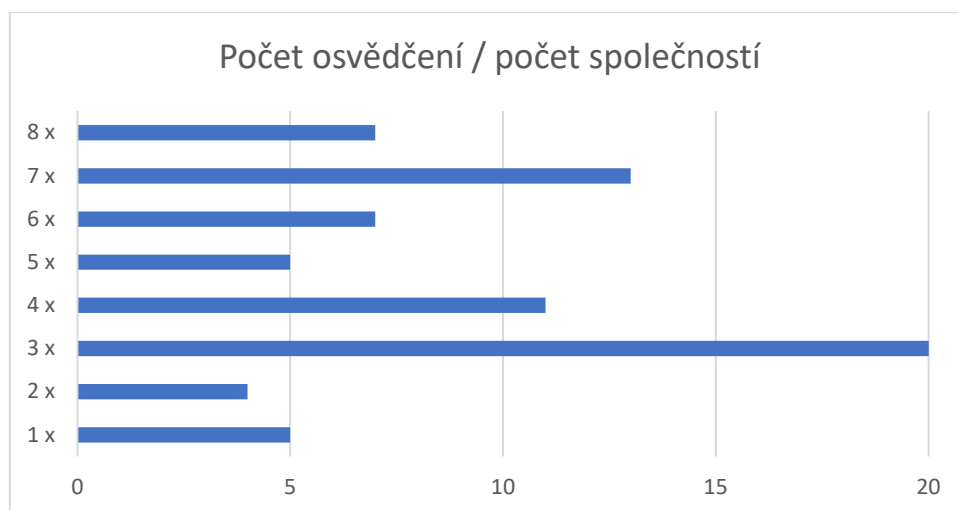
Jak vidíme, ekonomické činnosti všech „Bezpečných podniků“ jsou velmi různorodé. Pokud se podíváme ještě blíže na rozdělení společností ze zpracovatelského průmyslu, máme mezi „Bezpečnými podniky“ nejčastěji výrobu strojů a zařízení, potravinářských výrobků, základních kovů, chemických látek a směsí, dále výrobu motorových vozidel, elektrických zařízení, kovových konstrukcí a kovodělných výrobků či výrobu pryžových a plastových výrobků a další. Lze také říci, že program „Bezpečný podnik“ má své opodstatnění především v chemickém průmyslu, který má systém řízení BOZP například i díky legislativě prevence závažných havárií nastaven převážně velmi funkčně.

„Bezpečné podniky“ se neliší jen zaměřením své ekonomické činnosti, ale i svou velikostí z hlediska počtu svých zaměstnanců, kterým je věnována větší pozornost v oblasti bezpečného a zdraví neohrožujícího pracovního prostředí. Pokud si rozdělíme „Bezpečné podniky“ podle počtu svých zaměstnanců, tak ve 23 společnostech pracuje do 249 zaměstnanců, dalších 23 společností má mezi 250 až 499 zaměstnanci, 14 společností má mezi 500 až 999 zaměstnanci a ve zbývajících 12 společnostech pracuje více než 1 000 zaměstnanců.

Lze říci, že „Bezpečným podnikem“ má možnost stát se víceméně jakákoliv výrobní společnost s orientačním počtem 100 a více zaměstnanců, která má zaveden systém řízení BOZP na takové úrovni, že se nebojí pozvat na prověrku i naše zkušené inspektory. Zde musím upozornit, že ne vždy bývají požadavky ke splnění podmínek programu zcela naplněny. Zejména se jedná o případy nedostatečné přípravy na prověrku a nadhodnocení vlastní úrovně BOZP, a může tak nastat i situace, kdy po prověrce OIP nedoporučí osvědčení vydat. Také může nastat případ, kdy daná společnost již neplní své závazky vůči programu, zejména pokud by se jednalo o selhání zavedeného systému řízení BOZP, a osvědčení může být i odebráno. Tato možnost ale zatím ještě nenastala a doufejme ani nenastane. Osvědčení „Bezpečný podnik“ má platnost 3 roky, během kterých probíhají i průběžné prověrky z naší strany, a pokud má společnost zájem zůstat v programu i po této době, probíhá opětovná celková prověrka systému řízení BOZP. Stále je co zlepšovat nejen ve společnostech nově zapojených do programu, ale například i ve společnostech, které titul „Bezpečný podnik“ obhájí poněkoličtější.

„Bezpečný podnik“ zůstává i nadále zajímavý a přínosný pro všechny zúčastněné, tedy pro nás i pro samotné společnosti. Inspektoři mají možnost setkávat se s novými technologiemi a aktuálními trendy v oblasti BOZP, společnosti si cení nezávislého hodnocení, rad a mnohých doporučení inspektorů, kteří upozorňují například na nedostatky způsobené provozní slepotou či závažné úrazy, které mohou v souvislosti s určitým strojem či zařízením nastat. Dalším pozitivem programu bývá i větší míra zapojení managementu, pro který se stává problematika BOZP normální součástí každodenního pracovního života a ne jen trpěnou povinností vyplývající z právních předpisů. Celý proces od zavedení systému řízení BOZP, přes podání žádosti, až po provedení a ukončení prověrek je náročný, přičemž zapojených bývá každoročně okolo 80 inspektorů z celé republiky, ale i přesto bude mít vždy tato preventivní činnost inspekce práce smysl a svůj nezastupitelný podíl na zlepšování úrovně řízení BOZP v českých společnostech.

*Ing. Simona Zajícová
úsek inspekce BOZP
Státní úřad inspekce práce*